מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי מורשת ומה ההבדל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית
- להכיר תחנות מורשת לאורך השנה העברית ממגוון קהילות
- לחשוב על המורשת האישית והמשפחתית של כל תלמיד ותלמידה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – מה שעובר מדור לדור – מוחשי ובלתי מוחשי
2. ב – כולן מהשורש י־ר־ש
3. ב – חפץ משפחתי כמו תמונה ישנה
4. ב – מילה ששמעו מסבתא
5. ב – בכ״ט בחשוון
6. א – קציר, ביכורים ומילה טובה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נאמר ברעיון המרכזי של האתר
2. לא נכון – יש מורשת ממרוקו, אתיופיה, תימן, אשכנז ועוד
3. לא נכון – שבת חוזרת כל שבוע
4. נכון – כך מתואר חג הפסח כתחנת מורשת
5. נכון – כך מתואר סיגד בתחנות השנה
6. לא נכון – ערך הוא מורשת בלתי מוחשית

חלק ג' – השלמת משפטים

1. דור
2. ראש השנה
3. חנוכה
4. המורשת שלי
5. סליחה
6. סוכות

חלק ד' – התאמה – חג ותיאורו

1. ב (שופר וטעם הדבש)
2. ה (שקט וסליחה)
3. ו (דלת פתוחה וגג סכך)
4. ג (שורשים ופירות)
5. א (מסכות וחסד)
6. ד (עליה להר וגעגוע)

חלק ה' – סידור תחנות השנה

1. ראש השנה (תשרי)
2. סוכות ושמחת תורה (תשרי)
3. סיגד (חשוון)
4. חנוכה (כסלו-טבת)
5. ט״ו בשבט (שבט)
6. פסח (ניסן)

חלק ו' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית: תיאור הפריט/מנהג, הסבר למי שייך, סיווג מוחשי או בלתי מוחשי עם הנמקה
2. תשובה אישית: שם חג, מנהג נבחר, נימוק אישי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד מבדיל נכון בין מוחשי לבלתי מוחשי עם דוגמה מתאימה
- תלמיד מזהה לפחות חג אחד ואת התיאור שלו מהתחנות
- תלמיד מסביר שהשורש קשור למילים ירושה, יורש, מורשת

טיפים להפעלה:

- לפני הפעלת הדף כדאי לוודא שהתלמידים הכירו את המושגים מוחשי ובלתי מוחשי בשיעור קודם
- ניתן להוסיף דוגמאות מהקהילות השונות שהוזכרו (מרוקו, אתיופיה, תימן, אשכנז) כדי להעשיר את הדיון
- משימת הכתיבה האישית מתאימה גם לעבודה מקדימה לקראת פרויקט המורשת שלי

דף תרגול: מורשת חיה – מדור לדור

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מורשת היא כל מה שעובר אלינו מהדורות הקודמים – חפצים, מנהגים, ניגונים, מתכונים וערכים. בדף הזה נתרגל את המושגים האלה ונכיר תחנות מורשת לאורך השנה.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מורשת?

א) רק חפצים עתיקים בארון ב) מה שעובר מדור לדור – מוחשי ובלתי מוחשי ג) רק מתכונים של סבתא ד) חוק שכתבה הממשלה

2. מה משותף למילים ירושה, יורש ומורשת?

א) כולן קשורות לכסף בלבד ב) כולן מהשורש י־ר־ש ג) כולן מילים בארמית ד) אין קשר ביניהן

3. דוגמה למורשת מוחשית היא:

א) ניגון של חג ב) חפץ משפחתי כמו תמונה ישנה ג) ערך כמו כבוד ד) מנהג של אירוח

4. דוגמה למורשת בלתי מוחשית היא:

א) תכשיט ישן ב) מילה ששמעו מסבתא ג) מכתב ישן ד) צילום משפחתי

5. מתי חוגגים את סיגד?

א) בניסן ב) בכ"ט בחשוון ג) בתשרי ד) בכסלו

6. מה קורה בחג השבועות?

א) קציר, ביכורים ומילה טובה ב) צום ותשובה ג) הדלקת נרות שמונה ימים ד) ישיבה בסוכה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מורשת חיה נשארת חיה רק אם מספרים עליה, שרים אותה או מעבירים אותה הלאה.	☐	☐
2	מורשת שייכת רק לקהילה אחת בעם ישראל.	☐	☐
3	שבת היא תחנת מורשת שחוזרת רק פעם בשנה.	☐	☐
4	פסח מתואר כסיפור שכל דור מספר מחדש.	☐	☐
5	סיגד הוא מנהג שקשור לעליה להר ולגעגוע.	☐	☐
6	ערך שמלווה משפחה שלמה הוא דוגמה למורשת מוחשית.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. מורשת היא מה שעובר מ _____ לדור.

2. חג ה _____ מתואר כתחנה של התחלות, עם שופר ודבש.

3. ב _____ מדליקים שמונה נרות ומספרים אלפי סיפורים.

4. פרויקט אישי שבו תלמידים מראיינים בני משפחה ומביאים חפץ נקרא _____ .

5. יום כיפור מתואר כתחנה של שקט ו _____ .

6. _____ הוא חג שבו יש דלת פתוחה וגג של סכך.

4 חלק ד׳ – התאמה – חג ותיאורו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ראש השנה	____	**א.** מסכות וחסד
2. יום כיפור	____	**ב.** שופר וטעם הדבש
3. סוכות	____	**ג.** שורשים ופירות
4. ט״ו בשבט	____	**ד.** עליה להר וגעגוע
5. פורים	____	**ה.** שקט וסליחה
6. סיגד	____	**ו.** דלת פתוחה וגג סכך

5 חלק ה׳ – סידור תחנות השנה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סוכות ושמחת תורה (תשרי)
☐	פסח (ניסן)
☐	חנוכה (כסלו-טבת)
☐	ט״ו בשבט (שבט)
☐	סיגד (חשוון)
☐	ראש השנה (תשרי)

6 חלק ו׳ – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. ספרו על חפץ, מנהג או מתכון שעובר במשפחה שלכם מדור לדור. הוא מוחשי או בלתי מוחשי?

2. בחרו חג אחד מהתחנות שלמדתם וכתבו איזה מנהג בו הוא לדעתכם הכי חשוב להמשיך, ולמה.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית? תנו דוגמה לכל אחת

כתבו שם של חג אחד ותחנה שהוא מייצג

מהי משמעות השורש י־ר־ש?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀